

رابطه بین خلاقیت هیجانی با اشتیاق تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گناباد

علی اکبر عجم^{۱*}، صدیقه بادنوا^۲، مجید عبداللهی^۳، حسین مومنی مهموئی^۴

تاریخ دریافت مقاله: ۹۵/۰۳/۰۸

تاریخ پذیرش: ۹۵/۰۷/۱۷

چکیده

مقدمه: یکی از انواع خلاقیت، خلاقیت در حوزه هیجانات یا خلاقیت هیجانی است و مستلزم رهاشدن از واکنش‌های هیجانی معمول و خلق واکنش‌های هیجانی بدیع است. توانایی تجربه و بیان ترکیبی از هیجانات به صورت ابتکاری، اثر بخش و اصیل است و از طرفی اشتیاق تحصیلی در دانشگاه به رفتارهایی که به یادگیری و پیشرفت مربوط است، اطلاق می‌شود. لذا با توجه به اهمیتی که خلاقیت و اشتیاق تحصیلی در بین دانشجویان دارد، هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه خلاقیت هیجانی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی بود.

روش‌ها: این مطالعه از نوع توصیفی - تحلیلی بود. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گناباد برابر با ۳۵۲ نفر در سال ۱۳۹۴ بود. تعداد افراد نمونه براساس جدول گرجسی و مورگان ۱۸۵ نفر بود که بر اساس روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها شامل پرسشنامه خلاقیت هیجانی آوریل (۱۹۹۴) دارای پایایی ۰/۸۹ و اشتیاق تحصیلی فردریکز و همکاران (۲۰۰۴) با پایایی ۰/۷۲ بود. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS و با استفاده از آزمون‌های آماری ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که میزان خلاقیت هیجانی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت بالاتر از متوسط بود. بین خلاقیت هیجانی و اشتیاق تحصیلی رابطه آماری وجود داشت ($r=0/494, P=0/001$) و مؤلفه آمادگی هیجانی، کارآیی و اصالت جزو مؤلفه‌هایی بودند که اشتیاق تحصیلی دانشجویان را پیش‌بینی می‌کردند ($r=0/21, p=0/001$).

نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه بین خلاقیت هیجانی و اشتیاق تحصیلی رابطه وجود دارد، بنابراین دست اندرکاران نظام آموزشی دانشگاه باید از طریق برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی، خلاقیت هیجانی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان را تقویت نمایند.

کلید واژه‌ها: خلاقیت، هیجان، اشتیاق تحصیلی، دانشجویان

مقدمه

خلاقانه‌تر، کاربردی‌تر و همسو با نیازهای جامعه و گروه مورد تعامل باشد، فرد راه‌بازتری برای پیشرفت اجتماعی، عاطفی و روانی خود دارد (۲). تعاریف و تفاسیر در مورد خلاقیت و هیجانات، بسیار زیاد و قابل تأمل هستند و با توجه به این دو مؤلفه‌های مهم، یکی از انواع خلاقیت، خلاقیت در حوزه هیجانات به صورت ابتکاری، اثر بخش و اصیل است، این مفهوم از یک سو به عالی‌ترین سطوح تفکر (یعنی خلاقیت) اشاره دارد و از طرفی ریشه در برانگیختگی‌های فیزیولوژیکی (هیجان) دارد (۵). مفهوم خلاقیت هیجانی را آوریل (Averill) و همکاران (۶)، مطرح کردند و به معنای ابراز خود (صداقت) به روشی جدید (بداعت) که بر اساس آن خطوط فکری فرد بسط یافته و روابط میان فردی او افزایش می‌یابد (اثربخشی). مطابق این تعریف بداعت، اثربخشی و صداقت سه عنصر اصلی محسوب می‌شوند (۷). خلاقیت هیجانی نشان داده است که خلق مثبت و سلامت روانشناختی در بهتر انجام دادن و

در هر کشوری، دانشجویان از اقبال برگزیده جامعه و سازندگان آینده آن کشور محسوب می‌شوند (۱)، بنابراین توجه به ویژگی‌های روانشناختی دانشجویان و عواملی که بر عملکرد تحصیلی آنان تأثیر می‌گذارد، باید مورد توجه قرار گیرد. زیربنای بسیاری از رفتارهای ما، با توجه به تحقیقات انجام گرفته روی فعالیت‌های مغز و پاسخ‌های داده شده، "هیجانات" می‌باشند که می‌توانند به صورت هشیار یا هیجانات یا خلاقیت هیجانی است (۳) و مستلزم رهاشدن از واکنش‌های هیجانی معمول و خلق واکنش‌های هیجانی بدیع است (۴). همچنین توانایی تجربه و بیان ترکیبی از هیجانات ناهشیار عمل کنند. هرچه ابزار این پاسخ‌ها به صورت

* نویسنده مسئول: علی اکبر عجم، گروه علوم تربیتی دانشگاه پیام نور، ایران.
aliakbarajam1387@gmail.com

صدیقه بادنوا، گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، ایران.
مجید عبداللهی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، ایران.
حسین مومنی مهموئی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تربت حیدریه، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، تربت حیدریه، ایران.

هیجانی گذرا و خاص می‌باشد و به یک حالت پایای سرایت‌کننده و هیجانی شناختی اشاره دارد که روی یک موضوع، واقعه یا رفتار خاص متمرکز می‌شود (۱۷).

پژوهش‌های مختلفی در زمینه موضوع پژوهش حاضر انجام شده است از جمله؛ پژوهشی توسط معنوی پور (۱۸)، با هدف تعیین نقش خلاقیت‌شناختی و خلاقیت هیجانی در تبیین مهارت‌های فراشناختی انجام شده است نتایج نشان داد که ۶۲ درصد واریانس مهارت‌های فراشناختی را خلاقیت هیجانی و خلاقیت شناختی تبیین می‌کنند. پژوهش دیگری توسط عیسی زادگان و همکاران (۱۹)، انجام شده است که نتایج پژوهش حاکی از آن است که بهداشت روانی با ابعاد - راهبردهای ناکارآمد در تنظیم شناختی هیجان، رابطه منفی و با عملکرد تحصیلی بالا رابطه مثبت دارد و با خلاقیت هیجانی رابطه‌ای ندارد. نتایج پژوهش هاشمی (۱۰)، نشان داد که خلاقیت هیجانی میان دانشجویان گروه هنر با دانشجویان گروه ادبیات و علوم انسانی تفاوت معنی‌داری وجود دارد. پژوهش صبری و همکاران (۲۰)، حاکی از این بود که متغیر هوش هیجانی، خلاقیت هیجانی را پیش‌بینی می‌کند. نتایج پژوهش زارعی (۴)، نشان داد که، بین ویژگی‌های شخصیتی به جز عامل پذیرا بودن و هوش هیجانی رابطه معنی‌دار وجود دارد. همچنین بین رنجورخویی و هوش هیجانی رابطه معکوس وجود داشت. همچنین بین کلیه ویژگی‌های شخصیتی به جز با وجدان بودن با خلاقیت هیجانی رابطه معنی‌دار وجود دارد. یافته‌های پژوهش عیسی‌زادگان و همکاران (۲۱)، نشان داد که سلامت عمومی با زیر مقیاس‌های خلاقیت هیجانی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

با توجه به بررسی پژوهش‌های انجام شده مشخص شد که پژوهش حاضر تازگی دارد و جنبه جدیدی از پژوهش را در ارتباط با متغیرهای تحصیلی دانشجویان مورد بررسی قرار می‌دهد. آگاهی و شناخت دقیق از خلاقیت هیجانی دانشجویان و اشتیاق تحصیلی آنان می‌تواند باعث ایجاد بینش و بصیرت در دست‌اندرکاران و مسئولان نظام آموزش عالی شود تا در هنگام طراحی و اجرای برنامه درسی و فرایند آموزش و تدریس، به این متغیرها توجه نمایند. بنابراین، در پژوهش حاضر، پژوهش‌گر درصدد پاسخ‌گویی به این سوال پژوهشی است که آیا بین خلاقیت هیجانی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گناباد رابطه وجود دارد؟

یکپارچه نمودن اطلاعات و همین‌طور حل خلاقانه مسائل، کارآمدتر هستند (۸). نظر براین است که خلاقیت هیجانی با غنای زندگی هیجانی شخص در ارتباط است (۹). خلاقیت اغلب تجلی و نمایش بیان آزاد است و در میان فرایندهای عالی تفکر در بالاترین سطح قرار دارد، در مقابل، هیجان‌ات اغلب تجلی برانگیختگی‌های درونی افراد است و به‌گونه‌ای که فرد را در ارائه پاسخ محدود می‌کند (۱۰). آوریل، بیان می‌کند پاسخ‌های هیجانی خلاق درجه‌ها و انواع گوناگون دارند. در پایین‌ترین سطح، خلاقیت هیجانی کاربرد مؤثر هیجان‌ات موجود پیشین را شامل می‌شود، که در یک فرهنگ مورد پذیرش متداول است (۶). در بالاترین سطح شامل شکل‌گیری و رشد شکل جدیدی از هیجان براساس تغییر در باورها و قواعدی است که براساس آن هیجان‌ها شکل می‌گیرند و استوار می‌شوند (۱۱).

آمادگی و آگاهی هیجانی در ارائه پاسخ‌های موثر و کارآمد به موقعیت‌ها و مقابله با شرایط جدید، نقش دارد (۱۲). از نظر آوریل انسان در طول زندگی خود از والدین، معلمان و همسالان خود می‌آموزد که چگونه هیجان‌های خود را ابراز کنند (۱۳). خلاقیت هیجانی توانایی تجربه و بیان بدیع، موثر و اصیل، ترکیبی از هیجان‌ات است (۱۴). افراد مستعد بروز هیجان‌ات خلاقانه، بیش از سایرین برای شناخت هیجان‌ات زمان می‌گذارند، تلاش می‌کنند و توجه و دقت بیشتری به هیجان‌ات خود و دیگران دارند (۱۵)، از این جهت خلاقیت هیجانی می‌تواند احساسات، انگیزه‌ها و عواطف و دیدگاه دانشجویان را نسبت به نظام آموزش عالی به‌طور اعم و رشته تحصیلی و کلاس درس به‌طور اخص تحت تأثیر قرار دهد، بنابراین بررسی رابطه بین خلاقیت هیجانی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان ضرورت دارد. سازه اشتیاق تحصیلی در دانشگاه به رفتارهایی که به یادگیری و پیشرفت مربوط است، اطلاق می‌شود. این مفهوم به کیفیت تلاشی اشاره دارد که فراگیران صرف فعالیت‌های هدفمند آموزشی می‌کنند تا به صورت مستقیم در دستیابی به نتایج مطلوب نقش داشته باشند (۱۶). یکی از عوامل کلیدی موثر بر موفقیت دانشجویان، مفهوم اشتیاق تحصیلی است. پیوند رفتارهای دانشجو (شامل عادات مطالعه، مشارکت با همسالان، تعامل با اعضای هیأت علمی، زمان انجام وظیفه، انگیزش) و شرایط سازمان (شامل تجربه سال اول، حمایت تحصیلی، محیط دانشگاه، پشتیبانی همسالان، رویکردهای آموزشی و عوامل دیگر) سبب ایجاد اشتیاق در فرد و موفقیت وی می‌شود. اشتیاق چیزی بیش از یک وضعیت

روش‌ها

روش پژوهش از نوع توصیفی-تحلیلی بود که بر روی کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گناباد (۳۵۲) نفر در سال تحصیلی ۱۳۹۴ انجام شد. جامعه آماری دانشجویان دانشکده بهداشت به تفکیک در رشته‌های بهداشت عمومی (۱۱۶ نفر)، بهداشت محیط (۱۱۶ نفر) و بهداشت حرفه‌ای (۱۲۰ نفر) بود. تعداد افراد نمونه بر اساس روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای، طبق جدول مورگان انتخاب شدند، بنابراین تعداد کل افراد نمونه ۱۸۵ نفر بود، که از این تعداد ۶۱ نفر از رشته بهداشت عمومی، ۶۱ نفر از رشته بهداشت محیط و ۶۳ نفر از دانشجویان رشته بهداشت حرفه‌ای انتخاب شدند. معیار ورود به مطالعه تمایل داشتن دانشجویان به شرکت در پژوهش و معیار خروج عدم تمایل به ادامه حضور بود. ابزار اندازه‌گیری در این پژوهش شامل دو پرسشنامه بود:

الف) پرسشنامه خلاقیت هیجانی آوریل (۶) (ECI): این پرسشنامه به منظور اندازه‌گیری خلاقیت هیجانی در سه بعد آمادگی هیجانی، توانایی واکنش نشان دادن، کارآیی و اصالت تهیه شده و شامل ۳۰ گویه می‌باشد که ۷ گویه آمادگی هیجانی، ۱۴ گویه توانایی واکنش نشان دادن و ۹ گویه کارایی و اصالت را می‌سنجد. در مقابل هر گویه، طیف پنج گزینه‌ای از خیلی کم تا خیلی زیاد قرار دارد به ترتیب به گزینه خیلی کم نمره یک و به گزینه خیلی زیاد نمره ۵ اختصاص می‌یابد. البته سوالات ۱۱، ۲۰ و ۲۹ به‌طور معکوس نمره‌گذاری می‌شوند، حداقل و حداکثر نمره و نقطه برش در بعد آمادگی هیجانی به ترتیب ۷، ۳۵ و ۲۱ در بعد توانایی واکنش نشان دادن ۱۴، ۷۰ و ۴۲ و در بعد کارآیی و اصالت ۹، ۴۵ و ۲۷ بوده است. نمره پایین‌تر نشان‌دهنده خلاقیت هیجانی کم و نمره بالاتر خلاقیت هیجانی زیاد می‌باشد. آوریل با روش آلفای کرونباخ پایایی نمره کل خلاقیت هیجانی را ۰/۹۱ و پایایی ابعاد آمادگی هیجانی، توانایی واکنش نشان دادن، کارآیی و اصالت را به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۸۹ و ۰/۸۵ به‌دست آورد (۶). در ایران اعتبارسنجی این پرسشنامه توسط قدیری و همکاران (۲۲)، انجام شده است و با استفاده از تحلیل عامل تأییدی ساختار سه عاملی این پرسشنامه را تایید کردند (۲۲). جهت بررسی نرمال بودن خلاقیت هیجانی از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شد، نتایج نشان داد که توزیع نرمال می‌باشد (Kolmogorov-Smirnov $Z=0/469$, $sig=0/426$) (۲۳). پایایی ابزار در پژوهش حاضر با استفاده از آلفای کرونباخ برای

نمره کل خلاقیت هیجانی ۰/۸۹ و برای ابعاد آمادگی هیجانی، توانایی واکنش نشان دادن، کارآیی و اصالت به ترتیب ۰/۷۸، ۰/۸۸ و ۰/۸۶ حاصل شد. ب) پرسشنامه اشتیاق تحصیلی فریدریکز و همکاران (۲۴): پرسشنامه اشتیاق تحصیلی دارای ۱۵ گویه است که این گویه‌ها؛ سه خرده‌مقیاس رفتاری، عاطفی و شناختی را در دانشجویان اندازه‌گیری می‌کند. سوالات ۱-۲-۳-۴ مربوط به خرده‌مقیاس اشتیاق رفتاری و سوالات ۵-۶-۷-۸-۹-۱۰ مربوط به اشتیاق عاطفی و سوالات ۱۱-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵ نیز مربوط به خرده‌مقیاس اشتیاق شناختی می‌باشد. پاسخ هر کدام از گویه‌ها دارای نمرات یک تا پنج می‌باشد که از (هرگز تا همیشه) را شامل می‌شود، حداقل و حداکثر نمره و نقطه برش در کل پرسش‌نامه اشتیاق تحصیلی به ترتیب ۱۵، ۷۵ و ۴۵، در بعد اشتیاق رفتاری ۴، ۲۰ و ۱۲، در بعد اشتیاق عاطفی ۶، ۳۰ و ۱۸ و در بعد اشتیاق شناختی ۵، ۲۵ و ۱۵ بوده است. نمره پایین‌تر نشان‌دهنده اشتیاق تحصیلی کم و نمره بالاتر نشان‌دهنده اشتیاق تحصیلی زیاد می‌باشد. فریدریکز و همکاران (۲۴)، ضریب پایایی این پرسشنامه را ۰/۸۶ گزارش کرده‌اند. روایی پرسشنامه اشتیاق تحصیلی در پژوهش عباسی و همکاران (۲۵)، مورد بررسی قرار گرفته و روایی صوری این آن را مطلوب گزارش کردند. پایایی کل این پرسشنامه در پژوهش حاضر با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۲ به‌دست آمد و پایایی ابعاد اشتیاق تحصیلی، اشتیاق رفتاری و اشتیاق شناختی به ترتیب ۰/۷۳، ۰/۷۱ و ۰/۶۹ به دست آمد. جهت بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شد، نتایج نشان داد که توزیع نرمال می‌باشد (Kolmogorov-Smirnov $Z=0/954$, $sig=0/331$). جهت رعایت ملاحظات اخلاقی، پژوهشگر با معرفی خود و توضیح اهداف و روش پژوهش و تأکید بر محرمانه بودن اطلاعات، از دانشجویان رضایت آگاهانه کسب نمود، همچنین قبل از ارائه پرسشنامه‌ها، با بیان توضیحات روشن، اطلاعات لازم در اختیار دانشجویان قرار گرفت و پژوهشگر به آزمون‌ها اعلام کرد که می‌توانند در هر زمان که مایل باشند از شرکت در تحقیق انصراف دهند. برای بررسی ارتباط متغیر خلاقیت هیجانی با اشتیاق تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد و برای پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی دانشجویان از طریق مؤلفه‌های خلاقیت هیجانی از رگرسیون چندگانه با سطح معناداری

۰/۰۵ استفاده شد. داده‌ها از طریق نرم افزار آماری SPSS.Ver.20 تحلیل شد.

یافته‌ها

از ۱۸۵ نفر شرکت کننده در پژوهش حاضر ۳۷ نفر مرد (۲۰ درصد) و ۱۴۸ نفر زن (۸۰ درصد) بودند، که از این تعداد ۶۱ نفر بهداشت محیط، ۶۱ نفر بهداشت عمومی و ۶۳ نفر بهداشت حرفه‌ای بودند. میانگین و انحراف معیار نمره بهداشت دانشجویان در مؤلفه‌های خلاقیت هیجانی از جمله مولفه آمادگی هیجانی $25/23 \pm 4/7$ ، مولفه توانایی واکنش نشان دادن $52/33 \pm 9/12$ و مؤلفه کارایی و اصالت $32/42 \pm 6/0$ بود، از این جهت میانگین نمرات دانشجویان در مؤلفه‌های آمادگی هیجانی، توانایی واکنش نشان دادن و کارایی و اصالت بالاتر از

خط برش بوده است. میانگین و انحراف معیار نمره دانشجویان در متغیر اشتیاق تحصیلی $45/03 \pm 6/83$ و در حد متوسط بود.

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین نمره کل خلاقیت هیجانی با اشتیاق تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی ($r=0/494, p=0/001$)، بین مؤلفه آمادگی هیجانی با اشتیاق تحصیلی ($r=0/479, p=0/001$)، بین مؤلفه توانایی واکنش نشان دادن با اشتیاق تحصیلی ($r=0/458, p=0/001$) و بین مؤلفه کارایی و اصالت با اشتیاق تحصیلی ($r=0/498, p=0/001$) رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

جدول ۱: نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه برای پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی دانشجویان از طریق مؤلفه‌های خلاقیت هیجانی

متغیرهای پیش بین	خطای استاندارد	بنای استاندارد شده	t	سطح معنی داری
آمادگی هیجانی	۰/۲۰	۰/۲۷	۲/۲۹	۰/۰۲۴
توانایی واکنش نشان دادن	۰/۱۲	۰/۰۵	۰/۳۶	۰/۷۱
کارایی و اصالت	۰/۱۷	۰/۳۶	۲/۳۶	۰/۰۱۹

$F_{(5,279)} = 21/00, P \text{ value} < 0/001, R^2 = 0/258$

در این مدل متغیر اشتیاق تحصیلی به عنوان متغیر ملاک و مولفه‌های آمادگی هیجانی، توانایی واکنش نشان دادن، کارایی و اصالت از متغیر خلاقیت هیجانی به عنوان متغیر پیش‌بین وارد مدل شدند، همان طوری که در جدول ۱ مشاهده می‌شود میزان F مشاهده شده معنی دار است و $25/8$ درصد از واریانس اشتیاق تحصیلی دانشجویان توسط مؤلفه‌های آمادگی هیجانی و کارایی و اصالت تبیین می‌شوند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه خلاقیت هیجانی با اشتیاق تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گناباد بود. نتایج پژوهش نشان داد که میزان خلاقیت هیجانی دانشجویان دانشکده بهداشت بالاتر از خط برش بود، یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج پژوهش جوکار و البرزی (۷)، مطابقت ندارد. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که اشتیاق تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت در حد متوسط بود، این یافته با نتایج پژوهش عباسی و همکاران (۱۷)، همسو نمی‌باشد، آنان در پژوهش خود نشان دادند که اشتیاق تحصیلی دانشجویان دانشکده پزشکی دانشگاه آزاد کمتر از متوسط بود، در تبیین این یافته می‌توان اظهار داشت که جو و فضای آموزشی حاکم بر هر محیطی می‌تواند اشتیاق دانشجویان را تحت تاثیر قرار دهد.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که بین مؤلفه‌های خلاقیت هیجانی و اشتیاق تحصیلی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. همچنین یافته‌های پژوهش نشان داد که مؤلفه‌های آمادگی هیجانی و کارایی و اصالت قادر به پیش‌بینی میزان اشتیاق تحصیلی دانشجویان بودند. یافته‌های پژوهش حاضر با یافته‌های پژوهش ونگ، هانگ و همکاران (۲۶)، همسو می‌باشد آنان در پژوهش خود نشان دادند که بین خلاقیت هیجانی با انگیزه تحصیلی و عملکرد نوآورانه رابطه وجود دارد و خلاقیت هیجانی پیش‌بینی کننده مناسبی برای انگیزه تحصیلی و عملکرد نوآورانه می‌باشد. از نظر شناختی، ابزار هیجانات مثبت، باعث می‌شود که افراد پیوندهای تازه‌ای بین ایده‌ها ببینند، اطلاعات را سازمان دهند، یکپارچه سازند و راه‌حل‌های جدیدی را برای مشکل، خلق کنند. خلاقیت ناشی از این نوع هیجانات، آمادگی فرد را برای درگیر شدن در فعالیت‌های مختلف بهبود و ارتقاء می‌بخشد، در این موقع افراد در برابر موانع و مشکلات انعطاف پذیرتر می‌شوند (۹). لازمه درگیری با فعالیت‌های تحصیلی، انگیزه تحصیلی و داشتن شوق هیجانی، یا به نوعی داشتن اشتیاق عاطفی - شناختی نسبت به تحصیل و محیط یادگیری است، اشتیاق دانشجویی بیانگر قوت رفتار و کیفیت عاطفی و شناختی مشارکت دانشجویان در طول فعالیت برای یادگیری است (۲۵)، با توجه

به این که اشتیاق عاطفی در میان دانشجویان باعث می شود که اشتیاق شناختی آنان در چارچوب فعالیت های علمی و دانشگاهی رشد یابد، بنابراین، توانایی اساتید برای شناخت و هدایت هیجانات دانشجویان بسیار مهم است این امر می تواند خلاقیت هیجانی و در نتیجه طراحی و تولید ایده های جدید دانشجویان را تحت تأثیر قرار دهد (۲۷). نتایج پژوهشی پیاپی (۲۸)، نشان داد که اساتیدی که حمایت های هیجانی مناسبی برای یادگیرندگان فراهم می کنند، باعث افزایش انگیزه، شور و شوق در آنان می شوند و در نتیجه کلاس درس فعال و با نشاطی خواهند داشت. نتایج پژوهش بارلسون (۲۹)، نیز نشان داد که حمایت های هیجانی اساتید از دانشجویان باعث افزایش انگیزش و عملکرد تحصیلی می شود. بنابراین، اساتید نیاز به این دارند که حساسیت هیجانی دانشجویان را پرورش دهند، آنان را در فعالیت های کلاس درس به طور هیجانی درگیر نمایند و محیط حمایتی را از جهت هیجانی در کلاس درس فراهم کنند تا آنان بتوانند به راحتی هیجانات خود را در زمینه ایده ها و ابتکارات جدید خود بیان کنند، زیرا حمایت های هیجانی محیط آموزشی باعث افزایش خلاقیت و همچنین اشتیاق تحصیلی در دانشجویان خواهد شد. بر اساس یافته های پژوهش حاضر، با توجه به اینکه خلاقیت هیجانی دانشجویان در میزان اشتیاق تحصیلی آنان نقش دارد،

پیشنهاد می شود تا نیازهای هیجانی دانشجویان در فرایند خلاقیت شناسایی و برآورده شود، به علاوه، دست اندرکاران نظام آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی نسبت به تشکیل دوره های آموزشی در جهت تقویت خلاقیت هیجانی دانشجویان تلاش نمایند تا زمینه را برای پرورش و ارتقاء میزان اشتیاق تحصیلی دانشجویان فراهم نمایند، به علاوه، اشتیاق تحصیلی جزو مؤلفه های اثرگذار در نظام تعلیم و تربیت می باشد از این جهت ضرورت دارد تا با برگزاری کارگاه های آموزشی و گردهمایی های علمی- دانشجویی اشتیاق و انگیزه دانشجویان را نسبت به تحصیل تقویت نمود. از محدودیت های مطالعه حاضر این بود که صرفاً پژوهش بین دانشجویان دانشکده بهداشت انجام شده و از این رو در تعمیم یافته های پژوهش به سایر دانشکده های دانشگاه علوم پزشکی باید احتیاط کرد.

قردانی

پژوهشگران از تمامی مسئولان و دست اندرکاران دانشگاه علوم پزشکی گناباد به ویژه از دانشجویان دانشکده بهداشت که با سعه صدر و حوصله در اجرای پژوهش همکاری نمودند، صمیمانه تشکر می نمایند.

References

- 1-Fakhri M, Mirzaian B, Banihashemian K. [Correlation between General Health with Emotional Intelligence and Creativity in Medical College Students at Islamic Azad University, Sari Branch, Sari, Iran]. Qom Univ Med Sci J 2012; 6 (2): 53-57. [Persian]
- 2-Ebrahimi E. [investigation of the relationship between mental stress, emotional creativity and mental health of the athlete and non-athlete students of Teacher Training Tehran] [dissertation].tehran: University of tarbiat moalem Tehran; 2005. [Persian].
- 3-Shamsy F. [The Role of Parenting styles and creativity in creative self Efficacy][dissertation]. Shiraz: university of shiraz; 2012. [Persian]
- 4-Zareyi S. [Relationship between emotional intelligence, Emotional creativity and personality factors in students of universities in Qazvin].[dissertation]. Qazvin: Imam Khomeini International University; 2011. [Persian]
- 5-Latifian M, Delavarpour MA. [An Investigation into the Relationship between Attachment tyle and Mental Health by the ediating Role of Emotional Creativity]. Advances in cognitive science 2012; 5 (44): 45-62. [Persian]
- 6-Averill JR. Emotional Creativity Inventory: Scale: construction and validation, Paper presented at the meeting of the International Society for Research on Emotion. Cambridge: MA: 1994.
- 7-Jovkar B, Alborzy M. [The relationship between personality traits and emotional creativity and cognitive creativity]. Psychological Studies 2009; 5 (1): 1-18. [Persian]

- 8-Issazadegan A, Sheikhi S, Basharpour S, Saadatmand S. [The relationship of cognitive emotion regulation strategies and emotional creativity with general health in students]. The journal of urmia university of medical sciences 2013; 24 (1): 1-10. [Persian]
- 9-Issazadegan A, janaabady H, saadatmand S. [The relationship between cognitive emotion regulation strategies, creativity, emotional, mental health and academic performance]. Journal of Educational Psychology 2010; 7 (12):71-92. [Persian]
- 10-Hashemy S. [Relationship between emotional intelligence and emotional creativity in students of art, literature and science]. educational new ideas 2009; 5(2): 79-102. [Persian].
- 11-Karimi H. [Prediction of critical thinking based on spiritual intelligence and emotional creativity].[dissertation]. Shiraz: university of shiraz; 2011. [Persian].
- 12-Averill JR. Individual differences in emotional creativity: structure and correlates. Journal of personality 1999; 67 (4): 331-371.
- 13- Alaedini Z, Kalantari M, kajbaf MB, Molavi H. [The Effectiveness of Role-Playing Games on Emotional and Cognitive Creativity Among Primary School Children]. Developmental psychology: Iranian Psychology 2015; 12 (45); 15-25. [Persian]
- 14-Averill J R. Emotional creativity: "Toward spiritualizing the passions." In Synder CR , Lopez S J. Handbook of Positive Psychology. New York: Oxford University; 2003.
- 15-Averill JR and Thomas-knowles C. emotional creativity. In strongman KT . international review of studies on emotion. London: willey; 1992.
- 16-Aabedy A, memarian A, shoshtary M, golshanymonazah F. [Efficacy of cognitive-behavioral interventions on the academic performance and academic enthusiasm on female high school students in Isfahan]. Journal of Educational Psychology 2014; 32(10): 79-93. [Persian] <http://www.ensani.ir/storage/Files/20150503082045-9882-139.pdf>
- 17-Abbasy M, dargahy S, pirany Z, bonyady F. [The role of procrastination and self-motivation in predicting students' enthusiasm]. Iranian Journal of Medical Education 2015; 15(23): 160-169. [Persian]
- 18-Manavypoor D. [The relationship between emotional creativity and cognitive creativity with meta-cognitive skills]. psychological research 2011; 2 (8): 63-72. [Persian] http://www.sid.ir/fa/VEWSSID/J_pdf/6006713890805.pdf
- 19-Issazadegan A, janaabady H, saadatmand S. [The relationship between cognitive emotion regulation skills, creativity, emotional, mental health and academic performance of students]. Journal of Educational Psychology 2011; 7(12): 71-92.[Persian]
- 20-Sabri M, alborzi M, bahrami M. [The relationship between family communication patterns, emotional intelligence and emotional creativity among high school students]. Journal of modern Thoughts on Education 2013; 9 (2): 35-63. [Persian] <http://www.ensani.ir/storage/Files/20140107151616-9782-100.pdf>
- 21- issazadegan A, Sheikhi S, Basharpour S, Saadatmand S. [The relationship of cognitive emotion regulation strategies and emotional creativity with general health in students]. Urmia Medical Journal 2012; 24 (1): 1-10. [Persian].
- 22-Ghadiri F, Abdi B. factor structure of emotional Creativity Inventory of Iranian undergraduate students in Tehran Universities. Procedia social and Behavioral Sciences 2010, 5(1): 1836-1840.
- 23-Ghadiri-nezhadian F. [study of Normalization of emotional creativity ECI scale on students at Tehran University].[dissertation]. Tehran: university of tarbiat moallem; 2002. [Persian]

- 24-Fredericks JA, Blumenfeld PC, Paris AH. School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. *Review of Educational Research* 2004; 74 (1): 59–109.
- 25-Abbasi M, Dargahi S, Pirani Z, Bonyadi F.[Role of Procrastination and Motivational Self-Regulation in Predicting Students' Academic Engagement]. *Iranian Journal of Medical Education* 2015; 15(2):160-169. [Persian]
- 26-Wang G, Huang H, Zheng Q. Effect of Chinese Employees' Emotional Creativity on their Innovative Performance. *Social Behavior and Personality: an international journal* 2015; 43(7): 1147-1160.
- 27-Siu KWM, Wong YL. Fostering creativity from an emotional perspective: Do teachers recognise and handle students' emotions? *International Journal of Technology and Design Education* 2016; 26 (1): 105-121.
- 28-Pianta R , Hamre BK. Conceptualization, measurement, and improvement of classroom processes: Standardized observation can leverage capacity. *Educational Researcher* 2009; 38(2): 109–119.
- 29-Burleson W, Picard RW. Gender-specific approaches to developing emotional intelligent learning companions. *IEEE Intelligent Systems* 2007; 22 (4): 62–69.

The Relation Between Emotional Creativity and Academic Enthusiasm in Public Health students in Gonabad university of medical sciences

Ajam AA^{*1}, Badnava S², Abdollahi M³, Momeni-Mahmouei H⁴

Received:2015/05/28

Accepted:2016/10/08

Abstract

Introduction: Emotional creativity as one of creativities in emotional field needs to removing ordinary emotional reflectives and creating innovative emotional reflectives. In this regards, academic enthusiasm refer to behaviours that are related to learning and promoting. Considering the importance of creativity and academic enthusiasm among students, this study has been done for studying relationship between emotional creativity and academic enthusiasm in public health students in Gonabad university of medical sciences.

Methods: This is a descriptive- analytic and cross-sectional study. The study population included 352 students of the school of Public Health in Gonabad University of Medical Sciences in 2015. The sample based on kregcie and Morgan table was 185 students that were selected through stratified random sampling method. For gathering data the questionnaires of emotional creativity Averil (1994) and academic enthusiasm Frederick et al (2004) with reliability of (0.89) and (0.72) were used respectively. Data were analysed using SPSS, Pearson correlation and regression test at the significant level of 0.05.

Results: The results showed that the level of students' emotional creativity and academic enthusiasm School of Public Health were above average. There was a relationship between the emotional creativity and academic engagement ($r=0.494$, $p=0.001$) and components of emotional readiness, effectiveness and genuineness were the components of anticipating students' enthusiasm ($p=0.001$).

Conclusion: Given that there is a relationship between emotional creativity and academic engagement Therefore, the authorities of university must be reinforce students' emotional creativity and academic engagement Through educational courses and workshops.

Keywords: creativity, Emotion, academic Enthusiasm, Students

Corresponding Author: Ajam AA, Department of Educational Sciences, Payame Noor University, Gonabad, Iran. aliakbarajam1387@gmail.com

Badnava S, Department of Educational Sciences, Payame noor University, Gonabad, Iran.

Abdollahi M, Department of Educational Sciences, Payame noor University, Gonabad, Iran.

Momeni-Mahmouei H, Department of educational Sciences, Islamic Azad University, Torbat Heidarieh Branch, Torbat Heidarieh, Iran.